Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar

Publication details, including instructions for
authors and subscription information:

<http://www.tandfonline.com/loi/sgff19>

VI. Om turmalin såsom accessorisk beståndsdel i hälleflinta och eurit

A. E. Törnebohm

Published online: 06 Jan 2010.

To cite this article: A. E. Törnebohm (1876) VI. Om turmalin såsom accessorisk beståndsdel i hälleflinta och eurit, Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar, 3:6, 187-187, DOI: [10.1080/11035897609446173](https://doi.org/10.1080/11035897609446173)

To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/11035897609446173>

PLEASE SCROLL DOWN FOR ARTICLE

Taylor & Francis makes every effort to ensure the accuracy of all the information (the "Content") contained in the publications on our platform. However, Taylor & Francis, our agents, and our licensors make no representations or warranties whatsoever as to the accuracy, completeness, or suitability for any purpose of the Content. Any opinions and views expressed in this publication are the opinions and views of the authors, and are not the views of or endorsed by Taylor & Francis. The accuracy of the Content should not be relied upon and should be independently verified with primary sources of information. Taylor and Francis shall not be liable for any losses, actions, claims, proceedings, demands, costs, expenses, damages, and other liabilities whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with, in relation to or arising out of the use of the Content.

This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Any substantial or systematic reproduction, redistribution, reselling, loan, sub-licensing, systematic supply, or distribution in any form

to anyone is expressly forbidden. Terms & Conditions of access and use can be found at <http://www.tandfonline.com/page/terms-and-conditions>

VI. Om turmalin såsom accessorisk beståndsdel i hälleflinta och eurit.

Bland mineralier, om hvilka mikroskopet uppdagat, att de hafva en icke obetydlig utbredning såsom accessoriska beståndsdelar i bergarter, är äfven turmalin. Genom ANGERS undersökningar har det blifvit visadt, att turmalin mycket allmänt förekommer i lerskiffrar och skifferleror¹⁾, och ungefär samtidigt med det denna upptäckt gjordes i Tyskland träffades turmalin af Hr A. SJÖGREN och mig i en hälleflinta från Långviksfältet i Dalarne. Sedermera har jag träffat samma mineral i såväl tät som qvartsprickig hälleflinta från Dannemora, i eurit från Badstugufältet vid Norberg, samt i lerskiffer från Hällan på Dalsland, och säkerligen skulle en närmare undersökning visa, att turmalinen är ganska allmän i dylika bergarter. Makroskopiskt utbildad turmalin har träffats i gneis från trakten af Östhammar samt från Harhult i Godegårds socken i Östergötland. De mikroskopiska turmalinerna uti hälleflinta och eurit äro lätt igenkänliga på sin blågrå färg och sin starka dikroism. De uppträda fullkomligt såsom primära accessoriska inblandningar i sjelfva bergarten, ej såsom sekundära bildningar eller sprickfyllnader. I regeln äro de utbildade såsom stängliga individer, hvilka mestadels ligga enstaka, stundom dock klungvis hopgyttade, mera sällan såsom oregelbundna korn, men i båda fallen med något större dimensioner än de mineralier, som utgöra bergartens hufvudmassa. Endast jernförelsevis sällan äro turmalinstänglarne för ändarne afslutade med tydliga kristallkonturer, utan vanligen synas de liksom afbrutna. Hvarje stängel är ock nästan alltid genom tvärsprickor sönderdelad i flera bitar, hvilka rätt ofta äro något skilda från och förskjutna i förhållande till hvarandra. Turmalinernas substans är vanligen mycket ren och fri från interpositioner. Stundom lysa de dock små, ljusa, aflångt runda kroppar, stundom ock små mörka korn. När bådadera förekomma samtidigt, bilda de senare ofta mer eller mindre excentriskt placerade kärnor i de förra.

¹⁾ Mikr. Studien über klastische Gesteine. Mineral. Mittheilungen, 1875, H. III.